

Др Предраг Гордић Др Драган Танчић

ОСНОВИ ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА
У ПРАВНОЈ И ПОЛИТИЧКОЈ ТЕОРИЈИ

Др Предраг Гордић Др Драган Танчић
ОСНОВИ ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА
У ПРАВНОЈ И ПОЛИТИЧКОЈ ТЕОРИЈИ

Издавач

Институт за српску културу Приштина – Лепосавић

За издавача

Главни и одговорни уредник
Проф. др Драган Танчић

Рецензенти

Проф. др Миодраг Гордић
Проф. др Неђо Даниловић
Проф. др Бранко Надовеза

Уредник

Др Драган Танчић

Лектор

Муниба М. Дрековић

Припрема за штампу

Миодраг Панић

Штампа

ГИД „Pi-press“, Пирот

Тираж

150

ISBN 978-86-89025-66-8

Др Предраг Гордић Др Драган Танчић

**Основи заштите
тајних података и докумената
у правној и политичкој теорији**

Лепосавић

2021

Монографија је настала у оквиру научноистраживачког рада НИО по Уговору склопљеном са Министарством просвете, науке и технолошког развоја број: 451-03-9/2021-14/200020 од 5. фебруара 2021. године.

САДРЖАЈ

Први део

ДЕФИНИСАЊЕ КАТЕГОРИЈАЛНИХ ПОЈМОВА ИЗ ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА	9
1. Појам тајне	9
2. Појам тајних података и докумената	20
3. Појам државне тајне	25
3.1. Кривичноправно одређење државне тајне у правном поретку РС	25
3.2. Кривичноправно одређење одавања државне тајне у правном поретку Републике Србије	33

Други део

УЛОГА И ЗНАЧАЈ ПОЛИТИЧКИХ И ДРЖАВНИХ СУБЈЕКТА У КОНЦИПИРАЊУ СИСТЕМА ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	43
1. Улога и значај политичких субјеката	43
2. Улога извршне власти у конципирању система заштите тајности података и докумената	57
3. Улога судске власти у области заштите тајности података	67
4. Улога и значај цивилних и војних служби безбедности	69
5. Улога и значај политичких субјеката државе (политичке странке и невладине организације)	77

Трећи део

ДЕФИНИСАЊЕ И КЛАСИФИКАЦИЈА ИЗВОРА ПОДАТАКА О ПОЛИТИЧКИМ ПОЈАВАМА И ЗАШТИТА ЊИХОВЕ ТАЈНОСТИ	81
1. Политичко понашање као специфичан извор података	90
2. Политички документ као извор података	100
3. Класификација политичких докумената	104
4. Критеријуми заштите тајности политичких понашања и политичких докумената као извора података	107

Четврти део

БЕЗБЕДНОСНИ АСПЕКТИ ЗАШТИТЕ ТАЈНИХ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА И ИМПЛИКАЦИЈЕ ЊИХОВЕ НЕДЕКВАТНЕ ЗАШТИТЕ НА БЕЗБЕДНОСНУ СИТУАЦИЈУ У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ	111
1. Безбедносни аспекти несавесног чувања и одавања тајних података	111
2. Безбедносни аспекти неадекватне заштите и одавања пословне тајне	114
3. Учешће обавештајно-безбедносних служби у активностима државних органа на заштити тајних података и докумената	117

Пети део

АНАЛИТИЧКИ АСПЕКТИ ПРИКУПЉАЊА И ОБРАДЕ ПОДАТАКА У ФУНКЦИЈИ ЗАШТИТЕ ЊИХОВЕ ТАЈНОСТИ	121
1. Појмовно одређење информације, обавештења, чињенице, податка и извора података	121
2. Методе прикупљања података са аналитичког аспекта	139
3. Методе обраде података са аналитичког аспекта	155
4. Израда извештаја истраживања и резултата истраживања о прикупљеним и обрађеним подацима са аспекта заштите тајних података	159
5. Заштита података и докумената	165
5.1. Доступност података и докумената	165
5.2. Централизован и децентрализован систем	167
5.3. Превентивне и репресивне мере	168

Шести део

БИТНИ ЧИНИОЦИ КРИВИЧНОПРАВНЕ ЗАШТИТЕ ТАЈНОСТИ ПОДАТАКА И ДОКУМЕНАТА У ПРАВНОМ ПОРЕТКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	177
1. Заштита тајних података у вези са кривичним делима против уставног уређења и безбедности	177
1.1. Одавање државне тајне	177
1.2. Шпијунажа	178
2. Заштита тајних података у вези са кривичним делима против Војске Србије	184
3. Заштита тајних података у вези са кривичним делима против безбедности рачунарских података	187
3.1. Оштећење рачунарских података и програма	187

3.2. Рачунарска саботажа	188
3.3. Прављење и уношење рачунарских вируса	189
3.4. Рачунарска превара	190
4. Заштита тајних података у вези са кривичним делима против човечности и других добара заштићених међународним правом ...	191
5. Заштита тајних података у вези са другим подзаконским актима ...	192
ЛИТЕРАТУРА	197
РЕГИСТАР ПОЈМОВА	211
РЕГИСТАР ИМЕНА (ћирилица)	214
РЕГИСТАР ИМЕНА (латиница)	216